

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

ЗАПОВЕД

№ *РД09-24* 21.03.2019

На основание чл. 69, ал. 1 от Закона за културното наследство (ЗКН), Заповед № РД09-268/19.05.2017г., предложение на директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) с наш вх. № 33-00-64/18.01.2019 г., становище на Специализирания експертен съвет по чл. 64, ал. 2 от ЗКН, отразено в т. 4. на Протокол № 79 от заседание състояло се на 05.02.2019 г., назначен със Заповед № РД09-32/21.01.2015 г., изменена със Заповед № РД09-173/24.03.2015 г., Заповед № РД09-388/20.06.2016 г., Заповед № РД09-142/14.03.2017 г., Заповед № РД09-531/27.07.2017 г., Заповед № РД09-758/28.09.2017 г., Заповед № РД09-896/09.11.2017 г., Заповед № РД09-1039/01.12.2017 г., Заповед № РД09-119/15.02.2018 г., Заповед № РД09-664/06.08.2018 г., Заповед № РД09-727/17.08.2018 г., Заповед № РД09-729/20.08.2018 г., Заповед РД09-1284/18.12.2018г. и Заповед РД09-60/04.02.2019 г. на министъра на културата,

НАРЕЖДАМ:

I. Актуализирам статут - променям името, допълвам вида и повишавам категорията на обект: „Военно гробище, гр. Добрич“, обявено като историческа единична недвижима ценност с категория „местно значение“ в: „Мемориален комплекс „Военно гробище - музей, град Добрич“ - групова историческа и архитектурно-строителна недвижима културна ценност (ГНКЦ) от Новото време с категория „национално значение“, поземлен имот № 72624.611.106, гр. Добрич, община Добрич, област Добрич, и определям режими за опазване, както следва:

A. Териториален обхват:

A.1. Териториалният обхват ГНКЦ обхваща територията на поземлен имот 72624.611.106 с площ от 12 657 м².

A.2. Териториалният обхват на охранителна зона на НКЦ съвпада с полигон от 16 точки, част от имоти с идентификатор: 72624.611.9505, 72624.611.209, 72624.611.208, 72624.611.256, 72624.611.209, 72624.611.201, 72624.611.259 и 72624.611.167 (Заповед за одобрение на кадастрална карта и кадастрални регистри (КККР) № РД-18-15/12.05.2005 г. на Изпълнителния директор на Агенцията по геодезия, картография и кадастър (АГКК)), както следва:

КООРДИНАТЕН РЕГИСТЪР
 гранични точки на НКЦ
 Координатна система 1970г.

No	X (m)	Y (m)
1	4830323.556	688294.101
2	4830339.828	688303.634
3	4830365.548	688322.651
4	4830389.038	688334.932
5	4830399.763	688350.244
6	4830377.364	688385.623
7	4830324.842	688468.648
8	4830311.163	688459.367
9	4830287.763	688445.893
10	4830283.656	688443.528
11	4830247.135	688424.494
12	4830241.721	688421.820
13	4830241.900	688421.491
14	4830243.254	688418.983
15	4830244.609	688416.476
16	4830245.477	688414.886
17	4830248.016	688410.159
18	4830251.436	688405.212
19	4830259.302	688393.800
20	4830273.313	688373.401
21	4830274.065	688372.234
22	4830284.425	688356.174
23	4830284.119	688355.995
24	4830301.527	688327.955
25	4830304.496	688324.128
26	4830307.294	688320.531
27	4830432.816	688371.117
28	4830446.827	688380.972
29	4830446.699	688381.989
30	4830448.643	688382.239
31	4830497.514	688416.582
32	4830482.975	688437.434
33	4830498.552	688441.901
34	4830478.945	688456.908
35	4830484.247	688460.487
36	4830478.701	688469.326
37	4830434.515	688537.492
38	4830431.855	688535.665
39	4830424.079	688530.326
40	4830413.644	688523.160
41	4830411.478	688521.723
42	4830431.536	688490.567
43	4830454.760	688454.517
44	4830469.731	688431.355
45	4830439.956	688417.810

Б. Предписания за опазване

Б.1. Предписания за опазване на ГНКЦ:

Б.1.1. Изисква се:

Б.1.1.1. Постоянен мониторинг на състоянието на недвижимата културна ценност и системно извършване на дейности по консервация, реставрация и експониране на надгробията.

Б.1.1.2. Възстановяване на заличени надгробни паметници, с идентични по форма на съществуващите, включително надписи, религиозни символи, шрифт и правопис на буквите.

Б.1.1.3. Провеждане на недеструктивни изследвания, с методите на геофизиката за установяване на тленни останки на местата на заличените гробове.

Б.1.1.4. При разкриване на гробове с тленни останки не се допуска преместването им, на терена следва да бъдат поставени единични надгробия (при наличие на единични гробове) или един надгробен паметник (при наличие на общ гроб), с религиозни символи, съгласно установените в Схема „Военно гробище, гр. Добрич, 1916-1918 г.“, религиозни символи на заличени към днешна дата на терена гробни места.

Б.1.1.5. Преди провеждането на благоустройствени и други дейности за социализация на недвижимата културна ценност, налагащи изкопни работи, както и полагане на настилки, затревяване, засаждане на дървесни видове и др., да бъдат извършвани недеструктивни изследвания, за установяване на гробни места с тленни останки. При установяване на такива, дейности се преустановяват, поставят се надгробия, както е посочено в т. Б.1.1.4, и се актуализира проектната документация.

Б.1.1.6. Затревяване или зачимяването на гробищните парцели с култивирана тревна смес и изравняване на терена, без отнемане на земна маса.

Б.1.1.7. Съхраняване на съществуващата дървесна растителност, въз основа на геодезическо заснемане и експертна оценка за състоянието ѝ.

Б.1.1.8. Ограждане на комплекса

- към уличната регулация: чрез ремонт на съществуващата ограда от ниска плътна част и прозирна част с решетки, или изграждане на нова по образец на съществуващата;
- към вътрешни регулационни линии: с плътна ограда

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

Б.1.2. Допустими дейности:

Б.1.2.1. Извършването на религиозни, военни и възпоменателни ритуали.

Б.1.2.2. Корекция на надписите с имената на загиналите при допуснати грешки, доказани чрез архивна документация.

Б.1.2.3. Подмяна на амортизирани надгробни паметници, с идентични по форма паметници, включително надписи, религиозни символи, шрифт и правопис на буквите.

Б.1.2.4. Поставяне на стели с имената на всички български воители, погребани в гробището и с имената на чуждестранни воители при условие, че бъде документално удостоверено и доказано.

Б.1.2.5. Благоустрояване на територията – подмяна на настилките, изграждане на нови алеи, извън гробищната част, пейки, озеленяване, изграждане на ограда и др., при спазване на изискванията по т.Б.1.1.5

Б.1.2.6. Засаждане извън гробните места на дървесни видове от характерния за района дендрологичен състав.

Б.1.2.7. Поставяне на нови мемориални знаци, с изискването да бъдат и пространствено-композиционно съобразени с характеристики на ценността.

Б.1.2.8. Поставяне на информационни табели и разполагане на технически съоръжения само за целите на експонирането и социализирането на НКЦ.

Б.1.2.9. Изграждането на съоръжения, осигуряващи достъп до обекта и неговите съставни елементи на хора с увреждания.

Б.1.2.10. Осигуряване на автомобилен достъп от ул. „Ангел Стоянов“ в отдалечения от гробищната част западен край на имота.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба

Б.1.3. Не се допуска:

Б.1.3.1. Екхумация, преместване и унищожаване на тленни останки, положени в рамките на гробищния комплекс.

Б.1.3.2. Последващи погребения, изключение се допуска при разкриване извън обхвата на мемориалния комплекс на тленни останки на загинали воители, те да бъдат положени в костницата на „Храм-костницата „Св. Архангел Михаил“, или да бъдат погребани, като върху гробното място се постави надгробен знак.

Б.1.3.3. Ново строителство, освен такова, свързано с поставяне на нови мемориални знаци и благоустройствените мероприятия.

Б.1.3.4. Подземното строителство за полагане на техническа инфраструктура.

Б.1.3.5. Разполагане на рекламни елементи и преместваеми обекти в рамките на гробищния парк.

Б.2. Предписания за опазване на охранителната зона на ГНКЦ-Изисква се:

Б.2.1. Преди всеки вид ново строителство и полагане на техническа инфраструктура, свързани с изкопни работи, включително нови настилки и други намеси върху земната повърхност, да се провеждат недеструктивни изследвания с методите на геофизиката за установяване на тленни останки на загинали воители. При провеждане на изследванията да присъства представител на Военно гробище – музей, гр. Добрич.

Б.2.2. При разкриване на тленни останки на загинали воители, те да бъдат положени в костницата в „Храм-костницата „Св. Архангел Михаил“, или да бъдат погребани в гробищния комплекс, като върху гробното място се постави надгробен знак.

II. Заповедта да се впише в Националния регистър на недвижимите културни ценности към НИНКН.

III. Пълният текстови и графичен материал за обекта по т. I, приложение към настоящата заповед, се съхраняват в Националния документален архив на НИНКН. Достъпът до него се осъществява чрез регистъра по чл. 68 от ЗКН към НИНКН.

Заповедта може да бъде обжалвана по реда на Административнопроцесуалния кодекс в едномесечен срок пред Административен съд София-град.

АМЕЛИЯ ДЕНЕВА
Заместник министър на културата

